complex approach by students contributes to a deeper development of skills and abilities to solve problems. The versatility of the proposed complex approach expands students' ideas about the application of higher mathematics and analogy to solve problems in various areas of physics.

Key words: *physics, analogy, comparison parameter, search for similarities, transfer of solutions, method of step-by-step formation of physical concepts, method of differentiation and integration, DI method, mechanics, electrostatics.*

УДК 377.8
DOI https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series5.2025.103.06

Гомонюк О. М.

РОЛЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХОВИХ МОЛОДШИХ БАКАЛАВРІВ З ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

У статті розкрито шляхи удосконалення практичної підготовки майбутніх фахових молодших бакалаврів з початкової освіти. Закцентовано, що для забезпечення якісної підготовки майбутніх фахових молодших бакалаврів з початкової освіти важливо перебудувати змістове наповнення педагогічної практики. Доведено, що настановча конференція, проведена у формі конкурсу майстерності майбутнього педагога, стимулює студентів до підвищення свого рівня професійної компетентності. Доцільними також є інші форми знайомства з досвідом педагога – майстра, як-от: ознайомлення з методичним кабінетом, його обладнанням, фондом, відвідування уроків та позаурочних заходів із їх наступним колективним аналізом, індивідуальні бесіди з проблем, що виникають в процесі практичної діяльності майбутніх учителів початкових класів.

Уточнено, що такі форми роботи сприяють активізації творчій діяльності студентів, формуванню їх педагогічної позиції та стилю діяльності, виробленню професійних умінь. Одержані матеріали можуть бути використані на підсумкових конференціях з педагогічної практики, в процесі проведення навчальних занять із «Загальної педагогіки», «Педагогіки», для виконання курсових робіт.

Узагальнено, що необхідно вводити нові форми роботи, які б сприяли «насиченню» педагогічної практики майбутніх фахових молодших бакалаврів початкової освіти елементами творчості: конференції з педагогічної практики в творчій формі, зокрема, конкурс майстерності майбутніх педагогів, «круглий стіл»; робота творчої майстерні педагога безпосередньо в закладах освіти; диференційовані консультації з різних аспектів формування професійної компетентності педагога для студентів із різним рівнем підготовки, педагогічними здібностями, особистісними якостями; творчі завдання студентам з проблеми, що розглядається.

Ключові слова: *педагогічна практика, майбутні фахові молодші бакалаври, початкова освіта, професійна компетентність, підготовка.*

Педагогічна практика є невід'ємною складовою професійної підготовки майбутніх фахових молодших бакалаврів з початкової освіти. Вона виконує ключову функцію у процесі формування їхньої професійної компетентності, адже дає змогу поєднати теоретичні знання з практичними вміннями та навичками.

Під час практики студенти одержують можливість зануритися у реальне шкільне середовище, спостерігати за досвідченими педагогами, проводити власні уроки, спілкуватися з дітьми, батьками і колегами. Це сприяє розвитку їх педагогічного мислення, комунікативних здібностей, організаторських якостей і рефлексивних умінь.

Значення та роль педагогічної практики у професійному становленні майбутнього педагога розкрито у наукових працях М. Євтуха, І. Зязюна, Л. Кравець, Н. Уйсімбаєва та ін. Проте в дослідженнях, присвячених висвітленню ролі педагогічної практики у формуванні професійної компетентності майбутніх фахових молодших бакалаврів з початкової освіти, мало звертається уваги на умови підвищення її ефективності.

Програми педагогічної практики майбутніх фахових молодших бакалаврів з початкової освіти дає можливість зрозуміти, наскільки ефективно вона підготовлена й організована. На жаль, часто все зводиться до предметних результатів практики, до того, що повинен виконати студент, а не відображає сучасний рівень вимог до педагога початкової освіти.

Мета статті – розкрити роль педагогічної практики у формуванні професійної компетентності майбутніх фахових молодших бакалаврів з початкової освіти.

Загальні вимоги до важливих якостей педагога початкової освіти відображають цілісне уявлення про те, яким має бути сучасний учитель молодших класів. Ці вимоги формуються відповідно до державних стандартів, потреб дітей, суспільства й освітнього середовища. Серед них важливе місце посідає професійна компетентність як знання методик навчання різних предметів, уміння розробляти конспекти уроків, адаптувати матеріал до рівня учнів, навички оцінювання, організації навчального процесу.

Ці вимоги формують образ «ідеального» вчителя, до якого мають прагнути майбутні учителі початкових класів. Вони також є орієнтиром для розроблення освітніх програм і системи педагогічної практики.

Для того, щоб визначити уміння та навички, що потребують студенти, які йдуть на практику, ми запропонували випускникам Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії університету назвати труднощі, з якими вони зустрілися в період практики у закладах освіти.

Нами одержано такі відповіді: «труднощів не було» – 17,5%; «недостатній рівень знань зі спеціальності» – 15,0%; «труднощі в організації виховної роботи» – 35,0%; «проблеми у спілкуванні з вихованцями, колегами» – 15,0%.

На питання «Чи виправдали Ви очікування своїх учнів?» стверджувальна відповідь була у 37,5% майбутніх фахових молодших бакалаврів з початкової освіти», 15,0% дали негативну відповідь, а інші відповіли – «не зовсім». У певній мірі, ці труднощі в роботі студентів є наслідком недоліків в організації та проведенні педагогічної практики.

Вивчення проблеми показало, що необхідна конкретизація цільових установок практики. «Студент повинен бачити той кінцевий результат, задля якого організується сама практика як продовження навчально-виховного процесу в вузі: чому він навчиться, про що дізнається глибше, які якості педагога буде розвивати у себе... та оцінка результатів педагогічної практики повинна здійснюватися не за кількістю і назвами виконаних заходів, а за знаннями, уміннями та якостями особистості студента як педагога» [5]. Відсутність конкретних орієнтирів дуже часто призводить до того, що «підсумки практики оцінюються таким чином: провести заходи, оформити звітну документацію тощо, тобто за завданнями практики не видно її цілей» [Там само].

Тому потрібно вводити нові форми роботи, які б сприяли «насиченню» педагогічної практики елементами творчості: конференції з педагогічної практики в творчій формі, зокрема, конкурс майстерності майбутніх педагогів, «круглий стіл»; робота творчої майстерні педагога безпосередньо в закладах освіти та виховання; диференційовані консультації з різних аспектів формування професійної компетентності педагога для студентів з різним рівнем підготовки, їх педагогічними здібностями, особистісними якостями; творчі завдання студентам з проблеми, що розглядається.

Для того, щоб перевірити, чи корисні наші пропозиції, нами проведено дослідження, в якому приймало участь дві групи студентів IV курсу ХГПА. Здійснювався він на базі ліцею №4 імені Павла Жука м. Хмельницького та проходив у декілька етапів.

На першому етапі вивчався рівень сформованості у студентів названих умінь (оцінювали експерти за 5-бальною системою). Одержано такі результати в експериментальній та контрольній групах (відповідно): уміння планувати виховну роботу з урахуванням інтересів та потреб колективу – 3,3 та відповідно 3,2 бали; проводити уроки – 3,9 та 3,7 бали; використовувати в роботі досвід народної педагогіки – 3,6 та 2,3 бали; створювати ситуацію успіху 3,6 та 2,7 бали; вивчати та раціонально використовувати передовий педагогічний досвід – 3,6 та 3,5 бали.

Виявлений достатньо низький рівень вказаних умінь та навичок показав необхідність організації спеціальної роботи зі студентами. На наступному етапі проаналізовано результати експертної оцінки, здійснено їх порівняння із самооцінкою студентів і визначено шляхи їх подальшого удосконалення. Тому нами було організовано психолого-педагогічний мікропрактикум, у процесі якого була зроблена спроба актуалізувати знання студентів.

Початком реалізації дослідження стало проведення конференції з педагогічної практики у формі конкурсу майстерності майбутнього педагога, мета якої – дати студентам установку на творчість, на гуманістичний стиль спілкування та розкриття своїх потенційних можливостей. Дві команди студентів показали свої знання та ерудицію; уміння спланувати навчальну і виховну роботу відповідно до завдань, що висунені перед дитячим колективом, за його характеристикою, та провести гру з дітьми; відобразили свою педагогічну позицію, комунікативні й організаторські здібності, артистизм у розв’язанні педагогічних ситуацій; продемонстрували прикладні уміння та можливість застосування у виховній роботі досвіду народної педагогіки.

На нашу думку, настановча конференція, що проводиться у такій формі, стимулює студентів до підвищення свого рівня професійної компетентності, розвиває прагнення до самовдосконалення та самореалізації.

Результативною формою в нашій експериментальній роботі стала творча майстерня педагога високої професійної компетентності. Заняття в майстерні проводили досвідчені педагоги початкової освіти.

До початку занять ми попросили студентів подумати, чого би вони хотіли навчитися в творчій майстерні. Було вирішено зупинитися на проблемах: культура взаємостосунків педагога та учнів; навчальні та виховні можливості уроків; виховна робота з дітьми; педагогічна творчість учителя початкових класів.

Лекція учителя – майстра супроводжувалась демонстрацією матеріалів із «педагогічної копилки», «програванням» найбільш вдалих прийомів роботи у спілкуванні з дітьми, способів встановлення контактів з учнями та їх батьками.

Студенти задавали питання, розповідали про складні педагогічні ситуації, з якими їм довелося зустрітися, та спільно шукали позитивні шляхи їх розв'язання; ділились першими педагогічними знахідками. Важливо зазначити, що провідні фахівці нашої майстерні були дуже різними за стилем своєї діяльності, за характером і темпераментом, що, на наш погляд, допомагало майбутнім фахових молодших бакалаврів з початкової освіти у пошуку та виробленні власного, індивідуального стилю діяльності. Творчість, високий професіоналізм, інтелігентність, відданість справі педагогів стали зразком високої професійної компетентності для майбутніх учителів початкових класів.

Крім «аудиторних» занять творчої майстерні використовувались та інші форми знайомства з досвідом педагога – майстра: ознайомлення з методичним кабінетом, його обладнанням, фондом; відвідування уроків та позаурочних виховних справ з їх наступним колективним аналізом; індивідуальні бесіди з проблем, виникаючих в процесі практичної діяльності майбутніх учителів початкових класів.

Спостереження показали, що ця форма роботи сприяє активізації творчій діяльності студентів, формуванню їх педагогічної позиції та стилю діяльності, виробленню професійних умінь, закріплює впевненість у правильності вибору професії.

Виправдала себе також інша форма – консультації з різних аспектів професійної компетентності педагога для студентів з різним рівнем підготовки, педагогічними здібностями, особистісними якостями.

Ця робота проводилась зі студентами після відвідування уроків та виховних заходів, що проводились ними: з тими, у кого відсутнє окреме уміння, слабо розвинуті особистісні, професійно значущі якості, а також на прохання самих студентів, в яких виникли труднощі у педагогічній діяльності. Так, виникла необхідність в проведенні тренінгів з удосконалення культури та техніки мови, з удосконалення вмінь задавати учням питання; тримати в полі зору весь клас; правильно користуватися технічними засобами навчання та наочністю; робити зауваження учням, які б не сприяли виникненню конфліктних ситуацій, та ін.

Консультації для студентів з високим рівнем професійної компетентності полягали у стимулюванні їх на підготовку та пошук нових форм позакласної виховної роботи, які були б цікаві та корисні школярам. Популярністю у дітей користувались інтелектуальні ігри на розвиток ерудиції.

Спільний разом із учнями пошук матеріалів і проведення справ сприяли культурному росту і самих майбутніх фахових молодших бакалаврів з початкової освіти. Крім проведення цікавих за змістом і формою виховних заходів, усі студенти в період практики здійснювали науково-дослідну роботу, а також виконували творчі завдання з проблеми дослідження. Одержані матеріали використовувались на підсумкових конференціях з педагогічної практики, в процесі проведення навчальних занять із «Загальної педагогіки», «Педагогіки», і стали основою для виконання курсових робіт.

Тематика творчих завдань була дуже різноманітна:

- Учитель високої професійної компетентності в моїй студентській практиці.
- Радість на уроці.
- Етика вчителя.
- Творча лабораторія педагога.

На останньому етапі педагогічної практики були підведені її підсумки. Перераховані нами форми роботи виправдали себе. Проаналізувавши матеріали анкетування, ми отримали такі дані при відповіді студентів експериментальної групи на питання: «У чому виявились у вас елементи творчості в період практики?» – «У викладі матеріалу», – відповіли 69,1% студентів; «у розв'язанні складних педагогічних ситуацій» – 48,6%; «в підготовці та проведенні виховних справ» – 59,6%; «в проведенні виховних заходів» – 54,8»; «не виявились» – ніхто не відповів «так».

Ми розглядаємо створення ситуації успіху не тільки як уміння, але й як елемент творчості майбутніх фахових молодших бакалаврів з початкової освіти. Проаналізувавши дані про створення ситуації успіху, зрозуміли, що вони проявляються в таких діях студентів: незвичний початок – 16,1%; використання цікавого додаткового матеріалу – 80%; похвала, заохочення – 74,2%; доброзичливий тон спілкування – 87,1% опора на позитивне в дитині – 67,2% авансований успіх – 45,2%; включення учня в ситуацію творчості – 48,4%.

Одержані дані свідчать про позитивний вплив використаних в процесі проведення педагогічної практики цікавих форм роботи з метою формування професійної компетентності майбутніх фахових молодших бакалаврів з початкової освіти., спрямованих, зокрема, на розвиток творчих здібностей студентів.

Так, зміст занять із «Загальної педагогіки» був спрямований на формування гуманістичної педагогічної позиції майбутнього педагога як одного із основних компонентів педагогічної культури.

Нами вивчались такі особливості виявлення гуманістичної педагогічної позиції майбутніми педагогами:

– специфіка сприйняття та розуміння внутрішнього світу дитини;

– особливості бачення перспектив його розвитку;

– ставлення педагога до нетипової поведінки дитини в звичайних ситуаціях та поведінки в нетипових ситуаціях;

– репертуар та співвідношення директивних та не директивних впливів.

У процесі дослідження ми запропонували майбутнім фаховим молодшим бакалаврам з початкової освіти. в класі, де вони проходили практику, диференціювати дітей за будь-якою ознакою, подібністю, причому, підґрунтя для диференціації студенти повинні були обрати самі. Результати показали, що для майбутніх учителів початкових класів, що стоять на директивній, авторитарній позиції, характерна бідна та обмежена система суб’єктивних категорій сприйняття дітей. Вони обмежувались дуже короткими та однобічними характеристиками мікрогруп дітей, що характеризували властивості темпераменту або особливостей інтелектуальної сфери («повільні», «добре мислять», «порушують дисципліну» та т.п.).

Дати характеристику окремому учню з урахуванням його особистісних якостей зазвичай їм було складно. Цікаво відзначити той факт, що, згідно з нашими спостереженнями, подібні характеристики своїм учням зазвичай дають і працюючі педагоги, що притримуються не гуманістичної позиції. І навпаки, студенти з гуманістичною позицією давали своїм учням нешаблонні, часто детальні, з урахуванням їх особистісних особливостей, характеристики – як мікрогрупам, так і окремим учням. Для них характерні інтерес до особистості дитини, її внутрішньому світу та відсутність байдужості до нього.

Так, до числа характеристик мікрогруп учнів в експериментальній групі було віднесено: «дуже чуттєві та вразливі, із загостреним сприйняттям оточуючого», «непогані по натурі, але здатні «йти на поводу», «допитливі, з різнобічними інтересами», «педагогічно запущені вчителями, що створили їм погану репутацію, яку вони тепер прагнуть виправдати», «щирі, веселі, акумулюючи біля себе обстановку доброзичливості» та т.п.

Отже, одержані результати свідчать про наявність суттєвої різниці у сприйнятті та розумінні внутрішнього світу дитини майбутніми педагогами з різними педагогічними позиціями.

Також ми намагались прослідкувати бачення перспектив розвитку особистості дитини залежно від типу педагогічної позиції. Для цього запропонували студентам оцінити дітей, з якими вони працювали, за моральними та діловими якостями і попросили їх знову оцінити цих же дітей (для зручності брали невеличку групу дітей в кількості десяти чоловік) – «якими вони стануть в майбутньому».

Дані дослідження показали, що студенти з гуманістичною позицією, як правило, прогнозували у дітей суттєве набуття позитивних якостей поряд з деяким подоланням негативних, тобто підходили до учня з «оптимістичною гіпотезою». Студенти, що дотримувались протилежної педагогічної позиції, частіше висловлювали песимістичний погляд на майбутнє дитини. Дітей неординарних, які вимагають від педагога особливого підходу та уваги, з якими вони не змогли встановити контакт в процесі своєї педагогічної діяльності, такі студенти бачили в майбутньому навіть гірше, ніж вони уявлялись їм тепер.

На нашу думку, студенти з гуманістичною позицією не сприймають вчинки дитини (неслухняність) як замах на їх авторитет або їх спокій та зручності. Спочатку вони аналізують можливі причини певних проявів дитини, тільки після цього підбирають репертуар впливу на нього, обов’язково з урахуванням його особистісних властивостей. За допомогою методу спостереження, бесід з педагогами, в яких студенти проходили практику, а також анкетування, нами одержано дані, що студенти з авторитарною позицією використовували форму наказу, залякування, а з гуманістичної – форму прохання, поради, заохочення.

Висновки і перспективи подальших розвідок. Отже, потрібна більш цілеспрямована робота, і не тільки викладачів педагогічних дисциплін, але всієї команди освітнього закладу, щоб підвищити рівень професійної компетентності студентів. Адже вона формується як результат саме всебічності підготовки, орієнтованої на професійну майстерність, високий рівень загальної культури особистості. Ці умови створюють оптимальне середовище для розвитку професійних знань, умінь, педагогічної етики та самосвідомості майбутніх фахових молодших бакалаврів з початкової освіти.

Перспективи подальших наукових розвідок вбачаємо у вивченні зарубіжного досвіду практичної підготовки майбутніх фахових молодших бакалаврів з початкової освіти.

Використана література:

1. Євтух М. Б. Роль педагогічної практики у підготовці майбутнього вчителя. Scientific discoveries: projects, strategies and development: Collection of scientific papers with Proceedings of the International Scientific and Practical Conference. 2019. Vol. 2. Edinburgh, UK: European Scientific Platform. P. 140–143. UR L: https://lib.iitta.gov.ua/717595/1/24-63-PB-140-143_Тези_М.Б.%20Євтуха.pdf.
2. Кравець Л. Педагогічна практика як чинник професійного становлення майбутнього вчителя. *Педагогічні науки*. 2012. № 55. С. 80–86. URL : http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/1255/1/Kravets.pdf.
3. Сидоренко В., Кулішов В., Торба Н. Інноваційні підходи до організації видів практик здобувачів вищої освіти в період воєнного стану. Вісник Національної академії наук Україна заг. наук. журнал. № 5, 2023. С. 1–15. URL : https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/349.
4. Товканець Г. Майбутній учитель початкової школи в контексті реформування освітньої галузі: стратегія підготовки до професійної діяльності. Педагогічна освіта і професійна підготовка в сучасному соціокультурному середовищі : монографія / За заг. ред. Товканець Г. В. Мукачево : Редакційно-видавничий центр МДУ, 2018. С. 11–28. URL : https://lib.iitta.gov.ua/717652/1/Мукачево_Монографія%20колективна%2010.09.1 8.pdf.
5. Уйсімбаєва Н. Вплив педагогічної практики на формування професійної компетентності майбутнього педагога наукові записки. Серія: *Педагогічні науки.* Випуск 121(II). С. 276–280. URL : https://core.ac.uk/download/pdf/53035621.pdf.

References:

1. Ievtukh M. B. Rol pedahohichnoi praktyky u pidhotovtsi maibutnoho vchytelia. Scientific discoveries: projects, strategies and development: Collection of scientific papers with Proceedings of the International Scientific and Practical Conference. [The role of pedagogical practice in the preparation of a future teacher. Scientific discoveries: projects, strategies and development: Collection of scientific papers with Proceedings of the International Scientific and Practical Conference]. URL : https://lib.iitta.gov.ua/717595/1/24-63-PB-140-143_Тезы_М.Б.%20Евтуха.pdf [in Ukrainian].
2. Kravets L. (2012) Pedahohichna praktyka yak chynnyk profesiinoho stanovlennia maibutnoho vchytelia. [Pedagogical practice as a factor in the professional formation of a future teacher]/ Pedahohichni nauky. 2012. № 55. S. 80–86. Pedagogical Sciences. No. 55. P. 80–86. [in Ukrainian].
3. Sydorenko V., Kulishov V., Torba N. (2023) Innovatsiini pidkhody do orhanizatsii vydiv praktyk zdobuvachiv vyshchoi osvity v period voiennoho stanu. [Innovatsiini pidkhody do orhanizatsii vydiv praktyk zdobuvachiv vyshchoi osvity v period voiennoho stanu]. Visnyk Natsionalnoi akademii nauk Ukraina zah. nauk. zhurnal. №5, S. 1–15. URL : https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/349 [in Ukrainian].
4. Tovkanets H. (2018) Maibutnii uchytel pochatkovoi shkoly v konteksti reformuvannia osvitnoi haluzi: stratehiia pidhotovky do profesiinoi diialnosti. Pedahohichna osvita i profesiina pidhotovka v suchasnomu sotsiokulturnomu seredovyshchi: monohrafiia / Za zah. red. [Future primary school teacher in the context of reforming the education sector: a strategy for preparing for professional activity. Pedagogical education and professional training in the modern socio-cultural environment] Tovkanets H. V. Mukachevo : Redaktsiino-vydavnychyi tsentr MDU, S. 11–28 [in Ukrainian].
5. UIsimbaieva N. Vplyv pedahohichnoi praktyky na formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnoho pedahoha naukovi zapysky. [The influence of pedagogical practice on the formation of the professional competence of the future teacher scientific notes] Seriia: Pedahohichni nauky. Vypusk 121(II). S. 276–280 [in Ukrainian].

Homoniuk O. The role of pedagogical practice in the formation of professional competence of future professional junior bachelor's degrees in primary education

The article reveals ways to improve the practical training of future professional junior bachelors in primary education.

General requirements for important qualities of a primary education teacher reflect a holistic idea of what a modern primary school teacher should be like. These requirements are formed in accordance with state standards, the needs of children, society and the educational environment. Among them, an important place is occupied by professional competence as knowledge of teaching methods for various subjects, the ability to develop lesson plans, adapt material to the level of students, assessment skills, and organization of the educational process. These requirements form the image of an «ideal» teacher to whom future teachers should strive. They are also a guideline for the development of educational programs and a system of pedagogical practice. It is proven that an orientation conference, held in the form of a competition for the skill of a future teacher, stimulates students to increase their level of professional competence, develops a desire for self-improvement and self-realization.

The effective form was the creative workshop of a teacher of high professional competence, in which classes were conducted by experienced primary education teachers.

Students asked questions, talked about difficult pedagogical situations that they had to face, and together looked for positive ways to solve them; shared their first pedagogical findings. It is important to note that the leading specialists of our workshop were very different in their style of activity, in character and temperament, which, in our opinion, helped future professional junior bachelors in primary education in finding and developing their own, individual style of activity. Creativity, high professionalism, intelligence, dedication to the work of teachers became a model of high professional competence for future primary school teachers.

In addition to the «auditorium» classes of the creative workshop, other forms of acquaintance with the experience of a teacher – a master were also appropriate: familiarization with the methodological office, its equipment, fund; attending lessons and extracurricular educational activities with their subsequent collective analysis; individual conversations on problems arising in the process of practical activity of future primary school teachers.

Observations have shown that this form of work contributes to the activation of students' creative activity, the formation of their pedagogical position and style of activity, the development of professional skills, and strengthens confidence in the correctness of the choice of profession. The materials obtained were used at the final conferences on pedagogical practice, in the process of conducting training sessions on «General Pedagogy», «Pedagogy», and became the basis for completing coursework.

Therefore, it is necessary to introduce new forms of work that would contribute to the «saturation» of pedagogical practice with elements of creativity: conferences on pedagogical practice in a creative form, in particular, a competition of skills of future teachers, a «round table»; the work of a creative workshop of a teacher directly in educational and upbringing institutions; differentiated consultations on various aspects of the formation of a teacher's professional competence for students with different levels of training, their pedagogical abilities, and personal qualities; creative tasks for students on the problem under consideration.

Thus, the professional competence of future junior bachelors in primary education is formed as a result of comprehensive training focused on professional skills, a high level of general personality culture. These conditions create an optimal environment for the development of professional knowledge, skills, pedagogical ethics and self-awareness of students.

Key words: *pedagogical practice, future professional junior bachelors, primary education, professional competence, training.*